

Sygn. akt II CSK 195/13

POSTANOWIENIE

Dnia 24 października 2013 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Dariusz Dończyk

w sprawie z powództwa Gminy K.
przeciwko A. F. i M. F.
o pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 24 października 2013 r.,
na skutek skargi kasacyjnej pozwanych
od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 4 grudnia 2012 r., sygn. akt I ACa [...],

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Określone w art. 398⁴ § 2 k.p.c. wymaganie uzasadnienia w skardze kasacyjnej wniosku o przyjęcie jej do rozpoznania zostaje spełnione, jeśli skarżący wykaże, że w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Cel wymagania przewidzianego w art. 398⁴ § 2 k.p.c. może być zatem osiągnięty jedynie przez powołanie i uzasadnienie istnienia przesłanek o charakterze publicznoprawnym, które - zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c. - będą mogły stanowić podstawę oceny skargi kasacyjnej pod kątem przyjęcia jej do rozpoznania. Na tych jedynie przesłankach Sąd Najwyższy może oprzeć rozstrzygnięcie w kwestii przyjęcia bądź odmowy przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Pozwani A. F. i M. F. w skardze kasacyjnej wniesionej od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 4 grudnia 2012 r. wniosek o jej przyjęcie do rozpoznania oparli na przesłankach wskazanych w art. 398⁹ § 1 pkt 1, 2 i 4 k.p.c. Szczegółowa analiza uzasadnienia wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie pozwala na stwierdzenie, że w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, tj. zagadnienie nowe, dotychczas nierozwiązane w orzecznictwie lub doktrynie prawa, albo budzące rozbieżności w orzecznictwie, którego rozwiązanie może przyczynić się do rozwoju orzecznictwa i nauki prawa. Sformułowane, zresztą w sposób bardzo ogólny, w skardze kasacyjnej zagadnienie prawne dotyczy od dawna trwającego sporu w piśmiennictwie dotyczącego charakteru uprawnienia wierzyciela hipotecznego wynikającego z art. 65 ust. 1 u.k.w.h. do zaspokojenia się z nieruchomości bez względu na to, czyją stała się własnością. Według bowiem jednego ze stanowisk, właściciel nieruchomości ma jedynie obowiązek biernego znoszenia egzekucji skierowanej przez uprawnionego do nieruchomości. Konsekwencją takiego stanowiska jest to, że wierzycielowi hipotecznemu nie przysługuje roszczenie o zapłatę w stosunku do właściciela nieruchomości odpowiadającego jedynie rzeczowo. Natomiast według drugiego stanowiska, wierzycielowi hipotecznemu przysługuje wobec właściciela obciążonej

nieruchomości roszczenie o zapłatę (koncepcja tzw. obligacji realnej). W konsekwencji właściciel nieruchomości jest dłużnikiem rzeczowym zobowiązanym do zapłaty. Odnosząc się do powyższej kontrowersji należy stwierdzić, że w piśmiennictwie przeważa drugie stanowiska, za którym również jednoznacznie opowiedziano się w orzecznictwie Sądu Najwyższego, przyjmując, że wierzyciel hipoteczny ma prawo do wytoczenia przeciwko dłużnikowi hipotecznemu niebędącemu dłużnikiem osobistym powództwa o świadczenie celem umożliwienia wierzycielowi prowadzenia egzekucji z obciążonej nieruchomości (por. wyroki: z dnia 10 września 1999 r., III CKN 331/98, OSNC 2000, nr 3, poz. 57, z dnia 16 lipca 2003 r., V CK 19/02, nie publ. oraz z dnia 25 sierpnia 2004 r., IV CK 606/2003, nie publ.). Nie budzi także wątpliwości w orzecznictwie Sądu Najwyższego, że dłużnik osobisty i rzeczowy odpowiadają wobec wierzyciela hipotecznego na zasadzie odpowiedzialności *in solidum* (por. wyroki: z dnia 6 marca 1997 r., I CKU 78/96, nie publ., z dnia 24 listopada 1998 r., I CKN 864/98, OSNC 1999, nr 6, poz. 111, z dnia 10 września 1999 r., III CKN 331/98, z dnia 7 lipca 2005 r., V CK 8/2005, nie publ.). Uzasadnia to wniosek, że przedstawione w skardze kasacyjnej zagadnienie prawne zostało już dostatecznie wyjaśnione w judykaturze, a skarga nie zawiera nowych argumentów jurydycznych uzasadniających ponowną analizę tego zagadnienia prawnego. Z tych samych przyczyn nie zachodzi potrzeba dokonania wykładni przepisów prawa, tj. art. 29 w zw. z art. 67 i art. 65 w zw. z art. 109 ust. 1 w zw. z art. 110 u.k.w.h., których wykładnia, w ocenie skarżących, budzi poważne wątpliwości. Wątpliwości interpretacyjne wskazywane przez skarżących są bowiem jedynie konsekwencją wcześniej omówionej kontrowersji dotyczącej charakteru uprawnienia wierzyciela hipotecznego wynikającego z art. 65 ust. 1 u.k.w.h.

Szczegółowa analiza uzasadnienia wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie pozwala na stwierdzenie, aby skarga była oczywiście uzasadniona, co ma miejsce wówczas, gdy zasadność zarzutów podniesionych w skardze kasacyjnej wynika *prima facie*, bez głębszej analizy prawnej. Dotyczy to więc jedynie uchybień przepisom prawa materialnego albo procesowego, zarzucanym sądowi drugiej instancji w skardze kasacyjnej, o charakterze elementarnym, a polegających w szczególności na oparciu rozstrzygnięcia na wykładni przepisu

oczywiście sprzecznej z jednolitą i ugruntowaną jego wykładnią przyjmowaną w orzecznictwie i nauce prawa, na zastosowaniu przepisu, który już nie obowiązywał względnie na oczywiście błędnym zastosowaniu określonego przepisu w ustalonym stanie faktycznym. Taka sytuacja nie zachodzi w odniesieniu do zaskarżonego skargą kasacyjną wyroku w odniesieniu do zastosowania art. 754¹ k.p.c. w ustalonym stanie faktycznym oraz przez przyjęcie, że pozwani nie wykorzystali możliwości złożenia wniosku o wydłużenie terminu upadku zabezpieczenia wobec dłużnika rzeczowego.

Wskazać należy, że nie zachodzi również nieważność postępowania, którą Sąd Najwyższy bierze pod rozwagę - w granicach zaskarżenia - z urzędu (art. 398¹³ § 1 k.p.c.).

Z przytoczonych względów należało odmówić przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c.

aw

jw